

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész evre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.

Egyen szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít

Hivatalos hirdetések 6 hasábon nettó sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

Wekerle és Kossuth tanácskozása.

Budapest, szept. 1. *Wekerle* Sándor miniszterelnök holnap reggel Herkulesfürdőre utazik *Kossuth* Ferencz látogatására. Ugyancsak oda utazott ma éjjel *Szterényi* József kereskedelemügyi államtitkár is. Mint beavatott helyről jelentik, a miniszterelnök herkulesfürdői utazásának nyilvánvalóan politikai célja is van. A kormányelnök meg fogja beszélni *Kossuth* Ferenczcel a politikai helyzetet és a jövő teendőit. *Wekerle* Sándor hétfőn visszatér a fővárosba.

A képviselőházi ügyekben való biráskodás.

Budapest, szept. 1. A kormány megbizta *Edvi Illés* Károlyt a képviselőházi ügyekben való biráskodásról szóló törvénytervezet elkészítésével. A régi törvény ugyanis, mint ismeretes, 1908-ban lejár. *Edvi Illés* Károly már befejezte a munkát s tervezetét a kormány jóváhagyta és ősszel a képviselőház elé terjeszti.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Ötven év.

Irta: *L. Schmit*.

Engelbert Sponholz szemeit kerülte az álom azon az éjszakán, mely ötvenedik születésnapját megelőzte. Ide-oda forgott ágyában, majd erre, majd arra az oldalra, majd összehúzódott, mint egy gombóc, majd kinyújtózott, majd hasra, majd hanyatt feküdt. Azután, hogy mesterségesen elálmosítsa magát, hullámzó rozsvetésre és zúgó tengerre gondolt, de hiába. A szokatlan módszer kényesze alatt a fantáziája nem akart kifaradni, hanem újra meg újra visszatért azokhoz a képzetekhez, amelyekről el akarta terelni.

Oldala mellett a felesége nyugodt, egyenletes lélekzettel horkolt. Talán arról az ötvenegy gyertyáról álmodott, melyek holnap az általa süttött kalács körül fognak égni, nagy meglepedést érezve afőlött, hogy az 51. esztendő első napja oly szépen kezdődik. Ez alatt pedig a férfi lelkére titkos szomorúság borult.

Ötven! Ez a tömör, sulyos, ékesen szóló szám ránehézedett erőszakkal lezárt szemhéjaira, visszhangot keltett a fülében s bárhogya el akarta is üzni magától annak a számnak alakját és hangját, mindig makacsul visszatért meggýyörtött érzékei elé.

Ötven! Holnap kezdődik tehát az az évtized, mely ha szintén betelik, utána az öregség következik. Akkor őt, Engelbert Sponhol-

Kárba vezett kombinációk.

Budapest, szept. 1. A reggeli lapok egy könyomatos lap jelentése alapján azt irták, hogy *Széli* Kálmán Rátótról Budapestre érkezett és ehhez különböző kombinációkat fűztek. Ezt a hirt most megczáfolják; *Széli* Kálmán nincs Budapesten.

Főispánok kihallgatása.

Budapest, szept. 1. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a király azokat a főispánokat, akik nála még nem jelentek meg, októberben Budapestre jövelekor kihallgatásra hívja meg.

Az ipartörvény revíziója.

Budapest, szept. 1. A kereskedelemügyi minisztériumban ma az ipartörvény revíziója tárgyában *Szterényi* József államtitkár elnöklete alatt szaktanácskozás volt, amelyen elfogadták a revízióra vonatkozó javaslatokat.

Örzik Vilmos osászárt.

Borossló, szept. 1. *Vilmos* német császár szeptember hó 5-én ide érkezik. A rendőrség merénylettől fél s ezért Berlinből 3 rendőrőrmester és 15 közrendőr, Posenből és Stettinből egy-egy őrmester és 15 közrendőr s ezenkívül 30 lovascsendőr érkezett ide.

zot öreg embernek fogják hívni! Pedig csak tegnap volt, hogy negyven éves volt s csak tegnapelőtt volt harmincz esztendő. Mi lett belőle az idők folyamán! Nagy isten, mi lett belőle. Öreg ember! S ez a szó gunyosan susogott az éjszaka csendjében.

Körülbelül harminczöt éves volt, mikor először ijedt meg éveinek számától. Valahol utazott egy régi iskolatársával, akit gyermekora óta nem látott. S mialatt oly dolgokról beszélgetének, melyek letűntek s oly emberekről, akik elhaltak azóta, s mialatt figyelmesen szemlélte a másikat, így szólt magához:

— Az én arcom is tele van azokkal a ránczokkal, melyeket az élet rótt az egykor telt arczokra? Az én alakom is oly benyomást kelt, mint a roskadó kőfalé, mely hullajtani kezdi a tégláit?

Mily ifjúságot, mily üdeséget, mily erőt látott ő akkor összeomlani.

Ama találkozás óta az volt a szomorú sportja (melyet szinte az onostorozásig üzött), hogy az utcán, a színházban, mindenütt egyre vizsgálta az emberi arczokat, hogy a nyár amazoknak többször vagy ritkábban viritott-e, mint neki. Azután bogara, valósággal bogara támadt. Új ismeretsegek kötésene mindjárt mindenkitől megkérdezte, hogy hány éves, a magáét ellenben hagyta, hogy találgassák. Ha fiatalabbnak gondolták, roppantul megörült neki, ha ellenben öregebbnek, akkor egész napra vége volt a jókedvének.

Holnap jönnek a gratulánsok, a rokonok, jóbarátok, hogy szerencsét kívánjanak neki

Új evangélikus püspök.

Budapest, szept. 1. A budapesti evangélikus egyházkerület bizottsága a *Bachát* Dániel halálával megüresedett evangélikus püspöki szék betöltésére beérkezett szavazatokat ma bontotta fel. A legtöbb szavazatot *Scholtz* Gusztáv budapesti esperes kapta és így ő lett a bányakerület új evangélikus püspöke.

Klofáoz Zágrábban.

Budapest, szept. 1. *Klofácz* cseh képviselő, aki csütörtök óta Budapesten tartózkodott, ma innen Zágrábba utazott több horvát képviselő társaságában.

A Kossuth-nóta miatt.

Kaposvár, szept. 1. *Adorján* Sándor honvéd-őrmester ma este egy kávéházban mulatott több közöshadseregbeli tiszt jelenlétében és a cigánynyal a Kossuth-nótát huzatta. Erre egy tiszt az őrzőjáratot hívatta. *Adorján* elleneszegült az őrzőjáratnak, amely azonban végre is lefegyverezte és bekísérte.

Ellopott hajóágyuk.

Szebasztopol, szept. 1. Ismeretlen tettesek a tengerészek segítségével ellopták két kisebb hadihajóról az összes ágyukat és fegyvereket.

ahhoz a naphoz, melyet lemondó és komor virasztás közt várt meg. Holnap bort kell töltögetnie, kocczintania s barátságos, boldog arczot vágnia. Megjelennek sorra az unokaöcscsök és az unokahugok virágokkal. Megjelennek udvariasan, illedelmesen, ahogy emitt az apa, az ő testvere, amott pedig az anya, a nővére kötötte a gyermekek lelkére a gyermektelen gazdag nagybácsival szemben.

Az a látomány, mely sokszor kínozza, most sem hagyott neki nyugtot. A saját Én-jé kettévált. Holtan látta magát saját élő szemével. Eltemették. Nagy tömeg ment a kopszó után. Akik a halottasmenettel találkoztak, kíváncsian néztek, némelyek pedig le is vették a kalapjukat s közönyösen köszöntöttek a halottat.

A nővér, a testvér, az unokahugok és unokaöcscsök lehajtott fővel ütek a kocsiában, mely lépésről-lépésre követte a feketével befüggönyözött katófalakat. A rokonok arczán azonban a banaton kívül egyéb kifejezés is látszott. Valami reményféle, valami rosszul eltitkolt öröm afőlött, hogy a nagy hagyatéktól immár csak az özvegyen maradt asszonynak a sirja választja el őket.

Engelbert kinyitotta egy kissé a szemeit s átpislantott az özvegyre. A holdas éj felhomályában meghatottan szemlélte hűséges arczát, az egyetlen, melyen az ő temetésén igaz könnyek folynának végig, ha előbb vagy utóbb úgy fordulna a sorsa, hogy kivinnék a temetőbe. Igaz ugyan, hogy a lelkeik idegenek voltak egymásra nézve az egész hazasság

Elfogató parancs.

Budapest, szept. 1. **Rónay** László ellen, aki a Fejérváry-kormány idejében Szatmár vármegye várnagya volt, az ügyészség különböző büntettek miatt elfogató parancsot adott ki.

A választók névjegyzéke. A városi képviselőtestületi választásokra szóló választói névjegyzéket ma függesztették ki a városházán. A netaláni felszólalásokat a mai naptól számított *tizenhárom napon belül* kell megtenni. A városi tanács legkésőbb *hat nap alatt* határoz a bemutatott felszólalások ügyében és azonnal fogantatja azokat a helyreigazításokat, amelyeket elfogadandóknak ítélt. Ha a kért kiegészítésnek helyt nem adnak, az illetőnek szabadságában áll *három napon belül* az állandó bizottságnál felszólalni, mely ez ügyben határoz. Ez ellen a határozat ellen *15 napon belül* a közigazgatási bírósághoz lehet fellebbezni, amely véglegesen dönt. — Jól teszi minden választópolgár, ha ellenőrzi a névjegyzéket, nehogy csorbá essék választójogán. Minden választónak jogában van, bármely választójoggal bíró egyének a névjegyzékbe való *fölvételét* vagy bármely helytelenül fölvett egyének *torlését*, ugyancsak a lajstomba becsusztott bármely hibának a kijavítását követelni.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart”, Fiume egyetlen reggeli magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként **reggel hat órakor** jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a

alatt s Engelbert soha sem beszélt a szive titkosabb gondolatairól a feleségével, bár ifjú korukban nagyon szerették egymást, lázas szível és vonagló idegekkel.

Felesége most aggódó önfeláldozással ápolta, ha beteg volt, gondot viselt arra, hogy telen meleg alsóruhái és harisnyái legyenek, a kedvencz ételét főzte s úgy figyelt minden szavára, mint valami neofita. Engelbert meg volt győződve, hogy horkolás közben is róla álmodik. Ha az ő életének fonálát durván kettémetszi majd a halál, ha majd koporsójára tompán hullanak a rögök, a jó asszony görcsösen fog zokogni nyitott sirjánál.

Ezt véli látni most is.

Egyszerre csak fölriadt, mert felesége néven szólította.

— Engelbert!

— Mi az, szivem?

— Jaj, Engelbert, éppen azt álmodtam, hogy . . .

— Mit álmodtál?

— Ostobaság.

— Csak mondd el.

— Nem . . . nem . . . Különben hány óra lehet?

Meggyújtotta az éjjeli szekrényen álló gyertyát s a vizespohár közt, melybe éjszákára a fogsort szokta tenni és a gyufaskatulya közt az óra után nyúlt.

— Már egy óra?

— Hé, akkor már a születésed napja van . . . Isten éltesen . . . Adjon erőt, megelégedést, egészséget.

S megcsókolta a homlokát oly gyöngédséggel, aminővel csak lehet husz évi házasság után.

lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják názhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadónivatala
Fiume, Riva Szápary, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— Személyi hír. **Chiengo** József dr. városi orvos 12 napi szabadságra ment. Távolléte alatt a következő orvosok fogják helyettesíteni: **Pozder** Antal dr. és **Verkelch** Felix dr. a szegények részére, **Blaz** Vladimir dr. és **Schwalba** Antal dr. a betegsegélyző pénztár részére és **Micaich** Antal dr. a magánfelek részére.

— Az angol hajóraj köszönete. **Faber** angol konzul ma délelőtt 11 órakor meglátogatta a városházán **Vio** Ferencz dr. polgármestert s **Beresford** lord tengernagy, a vezérkar és az angol földközi-tengeri hajóraj tisztikara és legénysége nevében köszönetet mondott a városnak azért a szíves fogadtatásért, amelyben az angol hajórajt illette alkalmával reszesítette.

— Uj torpedóüző. A hadügyi kormány tudvalevőleg a múlt esztendőben öt torpedóüzőt rendelt a trieszti **Stabilimento Tecnico Triestino**-nál. Ezek egyikét, a „Wildfang” nevű torpedóüzőt tegnap délután hat órakor bocsátották vízre Triesztben. A hajó gépezete 6000 lóerejű; tonnatartalma 431.

— A hajóraj gyakorlatai. Hajórajunk néhány nap óta **Ripper** Gyula ellentengernagy vezénylete alatt a Bocche di Cattarónál gyakorlatozik. A hajóraj a „Habsburg”, „Kaiser Karl VI.”, „Erzherzog Karl”, „Mária Terézia”, „Babenberg”, „St. Georg”, „Wien”, „Budapest”, „Monarch” és „Zenta” csatahajókból áll. Ezenkívül részt vesznek a gyakorlaton a „Kaiman” és a „Huszár” torpedóüzők. A hajóraj a jövő hét végén Raguzába megy, hogy az ottani kombinált gyakorlatokhoz csatlakozzék, amelyeken a király is részt fog venni.

— Török ünnep. Ma a szultán trónrölésének évfordulója alkalmából a helybeli török konzulátus kitűzte a török lobogót.

— A városi könyvtár megnyitása. A városi könyvtár két hónapi szünet után ma újra megnyílt.

— A vasutasok fogyasztási szövetkezete. A vasutasok fogyasztási szövetkezetének megalakítása immár küszöbön áll. A részjegyeket kibocsátották és az előjegyzett tagok átvehetik azokat szeptember 12-től **Fodor** Ármán előadónál, az állomás vezénylő irodájában. A részjegyek 10 darab két koronás nyugtara vannak osztva és egyenkint is lefizethetők. Minden részjegynek értéke husz korona.

— Nyilvános zeneiskola. A nyilvános zeneiskolának a városi iskola épületében levő helyiségeiben ma megkezdtek az előadásokat.

— A hajók egészségügyi megvizsgálása. A tengerészeti hatóság, egyetértőleg az osztrák tengerészeti hatósággal, szeptember 1-től, a mai naptól kezdve, a hajók egészségügyi megvizsgálása tárgyában a következő intézkedéseket leptette életbe: A hajó kikötése abban az esetben is, ha ragályos betegség fordul elő rajta, azonnal megengedhető, kivéve, ha pestis vagy sárgaláz esete forog fenn, amiről külön régebbi intézkedések vannak érvényben. Ilyen eseteket kivéve tehát a hajó kiköthet a kikötőben, ha a szükséges profilaktikai intézkedések a betegség továbbterjedésének megállítására megtették és erről a politikai hatóság is értesítendő. A költségek, amelyek ilyenkor különösen a dezinficiálás, tisztogatás szükségével fölmerülnek, a hajó-

tulajdonost terhelik, ugyancsak az orvosi felügyelet költségeit is a hajótulajdonos tartozik fizetni.

— Szokolisták Fiumében. Ma délelőtt 10 órakor egy különvonattal a horvat Szokol egy esületnek mintegy 700 dalmáciai tagja utazott innen Zágrábra, hogy részt vegyenek az ottani ifjusági tornaversenyeken.

— Kereskedelmi érettségi pótvizsgálatok. A fumei állami felső kereskedelmi iskolában az érettségi pótvizsgálatokat e hó 5-étől 13-áig tartják meg.

— Beiratkozás a Klotild Gyermekmenedékhelybe. A Klotild Gyermekmenedékhelybe (Giardino Publico) holnap délután 4 órától 6 óráig beiratkozni. Csak 3 évesnél idősebb, de 6 évnél fiatalabb gyermekeket vesznek fel. A gyermekek szülei vagy gyámjuk kíséretében tartoznak megjelenni s a szülők kéretnek, hogy a beirandó gyermekek születési és oltási bizonyítványát vigyék magukkal.

— Nyáresti kirándulás a tengeren. Mint már jeleztük, hétfőn, e hó 3-án este a Magyar-horvát gőzhajóstársaság „Liburnia” nevű gyorsgőzösével esteli tengeri kirándulást rendez. A gőzös Fiuméből este 8 órakor indul el. Mindenekelőtt Abbáziába megy, hogy az ottani kirándulókat felvéve, az éj beálltával holdfénynél az isztriai part mentén Moschionizzelig folytassa útját, s onnan a Quarnerót átszelve, körülbelül éjfél tájban tér vissza a fumei kikötőbe. A kirándulás ideje alatt zenekar fog játszani a hajón. A kirándulók kényelmére a „Liburnia” étkezője hideg és meleg etekekkel, nemkülönben frissítőkkel lesz ellátva. A menetár személyenkint 2 korona.

— Nyomdászok mulatsága. A fumei nyomdászok holnap, vasárnap délután Drenován a szabadban mulatságot rendeznek. Gyülekezés a kormányzó palota előtt két és fél órakor.

— Kerekpárverseny Fiumétől Feistritzig és vissza. A fumei munkások kerekpár-egyesülete holnap, vasárnap délután 3 órakor kerekpárversenyt fog rendezni Fiumétől Feistritzig és vissza. Az út hossza 78 kilométer és 800 méter. Indulás délután 3 órakor a Népkertől. A végpontot a Népkert előtt felállított zászló fogja jelezni. A győztesek között két arany- és négy ezüst-éremet fognak kiosztani. Nevezési díj 3 korona. Az érmek a Korzón levő Hertman-féle butorüzletben vannak kiállítva.

— Kirándulások a tengeren. A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság e hó 2-án, vasárnap a következő tengeri kirándulásokat rendezi:

Ikaba és **Lovranába** a **Sava** hajóval délután 3 órakor, érintve odamenet Voloszkát és Abbáziát. Visszajövet Lovranából 7 és 11 órából 7-15 órakor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér.

Abbáziába a **Siraly** és **Stefania** hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órakor, valamint délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 1/2 órakor. Az utolsó hajó Abbáziából este 10 órakor indul. Menetar oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

Portoréba és **Buccariba** a **Lovrana** gőzössel két kirándulás es pedig d. e. 10 órakor és délután 3 órakor, érintve menet és esetleg jövet is Urinj kikötőjét. Indulás Buccariból vissza d. u. 1 órakor és este 7 órakor. Menetar oda és vissza személyenként 80 fillér.

Czirkuviczaba és **Noviba** a **Tatra** gőzössel. Indulás Fiuméből délután 3 órakor. Visszajövet Noviból 7 és Czirkuviczából este 7 és fél órakor. Menetar oda és vissza 1 korona.

— Szegény iskolásfiuk segélyezése. Azok a szegénysorsu szülők, akik gyermekeiket a városi iskolákba szándékoznak beírni s ilyen könyveket és tanszereket akar-nak kapni, forduljanak a Közfőlkonyisági Egyesülethez (Via dell' Ospedale.)

— Hajók forgalma. Tegnap és ma a következő hajók érkeztek a fumei kikötőbe: A „Teofano” görög gőzös Velenczéből; a

«Tonci» osztrák gőzös Brenoból; a «Daphne» osztrák gőzös Konstantinápolyból; az «Achille» osztrák gőzös Szmirnából és a «Lederer Sándor» Adria-gőzös Valenciából. — Elindultak: az «Arabian» angol gőzös Liverpoolba; az «Ettore» osztrák gőzös Batumba; a «Vila» osztrák gőzös Cattaróba és a «Sipon» osztrák gőzös Cattaróba.

— **Bicikli-csónak** Budapestről jelentik: Domonyi Gyula folyamfelvigyázó egy bicikli-módra hajtott új vízijárművet talált fel, amelyet pénteken reggel mutatott be a Dunán a vasúti és hajózási felügyelőség és a sajtó megjelent képviselőinek. A főfelügyelő képviselőtében Kenessey Kálmán főfelügyelő jelent meg Vázsonyi Jenő mérnök kíséretében. A furcsa járműnek a farán két lapátos kerék van, amelyet kerékpár módjára hat bicikli-hajt a csónakban egymás mögött. A bemutatás elég jól sikerült. A bicikli-csónak szépen szelte a habokat s percenkint körülbelül 120 métert futott meg. Csavarra járó kormányja is könnyen kezelhető. Előnye a járműnek az, hogy sekély vízben is akadálytalanul futhat, mert lapátjai csak a víz felszínét érintik. Egyébként inkább kedvelt sportná nőheti ki magát, semmint valami gyakorlati szempontból fontos közlekedési eszközzé.

— **Tengerbe dobott titkok.** Londonból írják, hogy a «Vindiclive» nevű angol páncéloshajó titkos kódexe és jegyzőkönyve eltűnt a minap. Mivel a két könyvben a csatornán levő hajóhad összes titkos jelei egybe vannak gyűjtve, eltűnésük nagy reméletet kellett a hajón. Az a matróz, aki egy tiszt fölügyelete alatt a könyveket őrizte, azt vallja, hogy a tengerbe dobta őket, mert megunt a szolgálatot. Most buvárok keresik a könyveket.

— **Eladott utlevél.** A rendőrség tegnap délután két órakor letartóztatta *Kohl Antal* 28 éves északi illetőségű munkást, mert utlevelét *Kadlec József* 20 éves budapesti illetőségű egyénnek két koronaért és egy ezüst óráért eladta.

— **Mentővankos.** Az emberiségnek nagy szolgálatot tett Fockety Jack amsterdami lakos, aki új mentési módot talált fel, amelynek segítségével bizonyára kevesebb lesz a vízbefutlak száma. A találmány egy kis vízátíthatatlan vankosból áll. A veszély pillanatában egy ilyen vankost kell kötni a mellre és egyet a hátra és akkor a legerősebb hullámok sem árthatnak a vízben levőnek és feje mindig a víz felett fog maradni. A vankosban lesz olyan rekesz is, ahol élelmiszereket, ivóvizet lehet eltenni. Az «Antrim» angol hadihajó tisztjei nagyon dicsőreleg emlékeznek meg az új találmányról. A feltalálót nemrégiben meghívták Londonba, ahol a kísérletek oly jól sikerültek, hogy az angol haditengerészet sok ilyen mentővankost rendelt meg.

— **Baleset a papírgyárban.** *Pelclich Péter* 23 éves csavlei illetőségű munkás tegnap délután a papírgyárban munkaközben vigyázatlanságból oly erősen beleütötte fejét egy ajtóba, hogy eszméletét veszítette. A mentők a kórházba szállították.

— **Hírlapforgalom.** A magyar posta az 1904-ik esztendőben 144.096.867 darab hírlapot szállított, vagyis 10 millióval többet, mint a megelőző évben. Ebből a mennyiségből az ország területén 125.498.525 hazai lapot kézbesített. Külföldre a Magyarországon megjelent újságok közül 4.973.620 példányt vitt ki, a külföldről azonban már jóval többet, vagyis 13.624.722 darabot szállított be, amiből az tűnik ki, hogy a hírlapokból a behozatal majdnem háromszor nagyobb, mint a kivitel. A külföldre kivitt magyarországi lapok közül 3.616.269 Ausztriába jutott, más országokba pedig 1.357.351 darab ment ki. Az ide járó és az itt kézhez juttatott külföldi lapok legnagyobb része Ausztriában jelent meg, bizonyosságul annak, hogy a jó magyarok az osztrák lapoknak nem éppen megvetendő pártfogói. Ausztriából az említett esztendőben 12.633.415 darab újság jött be, míg a többi külföldi lapok száma csak 991.304 darabot tett ki. Magyarországon az 1904-ik esztendőben

összesen 1.084 hírlap jelent meg, amelyek közül politikai lap volt 165, helyiérdekű 288, szépirodalmi 56, szaklap 557, élelmezés pedig 18. Amint tehát látszik, a szaklapok dominálják a teret, ha nem is példányszámában; a szaklapok száma nagyobb, mint a többi összes újsága. Nem lesz érdektelen azt sem föltüntetni, hogy az itt kiadott lapok milyen nyelvűek voltak. Magyar-német szöveggel 49 jelent meg. Ezek majdnem kivétel nélkül szaklapok voltak, mert csakis ezeknek van bátorságuk ahhoz, hogy német szöveggel is megjelenjenek, ha mindjárt a hazafiság rovására is. A német nyelvű lapok száma 159-re rugott és 43 politikai tartalmu volt. Ilyen nyelvű szépirodalmi lap csak egy akadt, de élelmezés már 6. A német szövegű szaklapok szintén dominálnak, jelölül annak, hogy a németesítés a szakkörökben még mindig folyik. A horvát nyelvű újságok száma 5 volt, a szerbeké pedig 32. Tíz nyelven 36, rutén nyelven 4, románul 35, olaszul 3, francziául 4, angolul 2, egyéb nyelven pedig 1 lap jelent meg. Megemlíthjük, hogy azokról az újságokról, amelyek Horvát-Szlávon országokban jelennek meg, ez a kimutatás nem szól.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az Osztrák Lloyd szubvencziói.** Az Osztrák Lloyd tengerhajózási társaság már esztendőnk óta provizórium formájában köt szerződést az osztrák kormányval és provizórikusan kapja a szubvencziót. Ez azért volt így, mert eddig az osztrák képviselőházban nem igen dolgoztak. A helyzet most megváltozott. Az osztrák kormány most hamarosan letárgyalta az új szerződést és az ősszel a parlament elé terjeszti, hogy az új szerződés 1907 január elsején életbe léphessen. Csak hogy itt is baj van, mert ha az osztrák képviselőház január 1-éig nem tárgyalja le az új választási törvényt, aligha fog sorra kerülni a Lloyd-szerződésre s akkor ismét provizóriumot fognak kötni. Ez igen nagy csapás lenne a hajózási társaságra, mert addig, amíg a szerződést a parlament jóvá nem hagyta, nem lehet a tőkeemelést keresztülvinni s nem lehet a szerződés megállapított harminczötmillió koronányi tizenöt új hajót megrendelni. A szerződés egyik kényes pontja a kelet-afrikai hajózási vállalat, amire félmillió koronát fizet rá a vállalat. Itt említhetjük meg, hogy az Osztrák Lloyd az ősszel megkezdte tárgyalásait a magyar kormányval is, mert ez az osztrák társaság bonyolítja le Magyarország keleti tengeri forgalmát is. A társaság a Suez-illetékek czimén több százezer koronát kap a magyar kormánytól. Ezért nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a Lloyddal csak úgy köthet szerződést a magyar kormány, ha minden irányban meg tudja védelmezni a magyar gazdasági érdekeket, melyek természetesen ellenkeznek az osztrák gazdasági érdekekkel.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovacs Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
«Unio»-nyomdai műintézet.

Iroda áthelyezés.

A Fiumei Butorgyár r. t.
a Via Pomerio 14. számú iroda-helyiségét a Forgalmi Bank r. t. iroda-helyiségébe (Punto franco 11. számú raktár) helyezte át.

Zongoratanitónő.

Bonghádi Ida okleveles zongoratanitónő szeptember hó 1-én ismét megkezdte a zongoratanítást. — Lakás: Via Gisella 6. szám, II. emelet.

Bor-eladás!

Természetes tiszta magyarországi és dalmáciai asztali boraim kitünő minőségűt közvetlen a tisztelt fogyasztó közönséggel akarom megismertetni, ajánlom:

Szekszárdi 2 éves rizling literjét 44 fill.
Dalmáciai 2 „ fehér bor „ 40 „
„ pompás siller „ 36 „

Legkisebb vétel 30 liter, mely kívánatra költség nélkül házhoz küldetik és csupán a városi fogyasztási adó lesz külön felszámítva. Mintát komoly érdeklődők ingyen és bérmentve kapnak:

PAUK ÖDÖN
borkereskedő.
FIUME - Szabad kikötő - FIUME.
Telefon 470 szám.

Korcsmárosok nagyobb vétel esetén külön árajánlatot kapnak.

Bonne-nak,

pénztárosnőnek, vagy iroda kisasszonynak ajánlkozik németül, olaszul és horvátul beszélő fiatal tisztességes leány.
Czím e lap kiadóhivatalában megtudható.

„MIRAMARE“

NAGY SZÁLLODA
CIRQUENICA.

Az adriai tengerpart legújabb és legmodernebbül berendezett szállója 70 fényesen berendezett szobával, gyönyörű terrasszokkal, külön nagy étteremmel és külön kávéházi helyiségekkel.

Gyönyörű árnyas park; fekvés közvetlenül a tengerparton, remek kilátással. Fürdők a házban, villanyos világítás, lift és minden modern kényelem. Penzió lakás nélkül 6 korona. (Reggeli: kávé, tea vagy csokoládé vajjal s kenyérral; délelőtt: 5 fogás; este: előétel, sült, sajt vagy gyümölcs.)

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

ORFEUM SUSÁK.

Nagy nyári kerthelyiség.

Egyedüli mulatóhely a fiumei és susák előkelő közönség számára. Előadás minden nap: szórakoztató, fővárosi nivón álló és mindig változatos műsorral, melynek kiemelkedő pontjait a következők szolgáltatják:

Belmont Lina olasz énekesnő.
Käthe Klára német soubrette.
Waltson William kettős contorzionista.
Little Julius trapez-művész.
Rubini Gilda olasz soubrette
Les Oscar's francia és spanyol énekesek és tánczosok.
Wanda Hermin olasz énekesnő.
Carlton Alma nemzetközi énekesnő.
Les Frères Meltons eróművészek.
Blancke Henriette bécsi soubrette.
Harrison Irma német énekesnő és tánczosnő.

Kitünő ételekről és italokról gondoskodik a vezetőség.

Az előadás este 1/2 9 órakor kezdődik.

